

בדין שמוש באמצעים למניעת הריון

(א) באשה שהריון סכנה לה אם מותרת לשמש במוך, הוכיח בשו"ת צוהר לבית (הגאון יהודה יואל דייטש), דלשיטת רש"י (ביבמות יב) דלר"מ ג' נשים מותרות ליתן מוך גם קודם תשמיש, ההכרח לומר דלכ"ע אין כאן איסור השחתת זרע ממש רק דומה להשחתה דכל שמשמש עם אשה אין כאן השחתה, דאל"כ איך מתיר ר"מ משום סכנה, הרי אפשר לקיים שניהם שלא ישמשו ולא יסתכנו, ואין לומר דמצות עונה דוחה לאיסור השחתה, איך מצות עונה קלה דוחה ל"ת דמוציא ז"ל דהוא איסור מיתה ומבואר בש"ע דחמירא מכל האיסורין שבתורה. ,,וגם אין מוכרח דר"ת חולק על זה" וכוונתו, די"ל דגם לר"ת אין כאן איסור השחתת זרע ממש ורק איסור דרבנו, ולכן מסיק דבמקום דיש סכנה ממש כמו בנ"ד שאין עצה אחרת רק פרישה או גירושין מותר לשמש במוך בשעת תשמיש ממש משום דאין כאן רק איסור דרבנו, ואפילו רבנו דס"ל דמשמשת כדרכה ומן השמים ירחמו בג' נשים, הוא מטעם דאין כאן סכנה שכחא ומצויה דעל פי רוב אין קטנה מתעברת וגם מעוברת אין חוזרת ומתעברת וכמו כן מיינקת, לא כן באשה שמסתכנת בלידה שיש סכנה ממש מותר לכ"ע לשמש במוך גם בשעת תשמיש, זה תוכן דבריו.

(ב) והנה בשו"ת מחזה אברהם ח"ב אה"ע סי' מד דן בבעיה זו של שימוש במוך לאשה שמסתכנת בלידה ועמד ג"כ ע"ז וכתב: ,,ושלא ידור הבעל עם האשה ודאי אי אפשר, שיבוא לידי הרהורי עבירה והצלת עבירה חשוב כעושה מצוה". ושוב הקשה, מ"מ מאן לימא לן היתר דמותר לשמש עמה, נימא שיגרש אותה ולא יעשה איסור דהשחתת זרע כמו ברואה מחמת תשמיש דמחויב לגרשה ואסור לדור עמה, ואף דחזינן לר"מ בג' נשים דס"ל דמותר לשמש במוך, י"ל לפי שיטת ר"ת דמיירי לאחר תשמיש באמת בשעת תשמיש אין להתיר. וע"ש בשם שו"ת ב"צ אה"ע סי' צא שכתב כן דזה תלוי בפלוגתת רש"י ור"ת, דלדעת רש"י נראה דלא הוי אלא איסור דרבנו, דאל"כ לא יתיר ר"מ, ולכך מתיר ר"מ לשמש במוך משום דחיישינן שיבוא לידי הרהור עבירה, אבל לר"ת י"ל דהוא איסור תורה, ואיסור תורה אין להתיר משום הצלת עבירה, ובמחזה אברהם שם כתב ג"כ דבאיסור דרבנו אין מחייבין לגרש כנ"ל.

באמת, על מדוכה זו ישב בתוספות הרא"ש שם, שהקשה איך מותר לשום מוך קודם תשמיש משום סכנה, לא ישמשו כלל, ואין נראה דמשום עונה יתירו להוציא ז"ל, וע"כ העלה כר"ת דאין היתר אלא לאחר תשמיש שאין בו איסור כלל, אף לשאר נשים, כי אין איסור רק בשעת חימום שלא יהי' לבטלה, אבל לאחר שנעקר הזרע מן הגוף לא שייך בי' השחתה עש"ה.